

Informe V. Repensar la metròpoli. Perspectives de futur de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, 15 anys després de l'aprovació de la llei de la seva creació al Parlament de Catalunya.

Informe I.
Repensar la
metròpoli.
**Fer
metròpoli.**
2021

Informe II.
Repensar la
metròpoli.
**El repte
metropolità.**
2022

Informe III
Repensar la
Metròpoli.
**Activar la
metròpoli.**
2023

Informe IV
Repensar la
Metròpoli.
**El desenvolupa-
ment de BCN en
els pròxims deu
anys i el seu im-
pacte en el mo-
del metropolità.**
2024

INTRODUCCIÓ

Presentem el cinquè informe de Rethink BCN, centrat a posar en relleu la importància d'establir connexions entre els problemes i les oportunitats que es manifesten en les dinàmiques urbanes, com ara la demografia, la mobilitat, l'habitatge, el turisme, la seguretat, la sanitat, la cultura o la formació. Connexions que permeten disposar d'un enfocament connexionista, més enllà de la variable tecnològica associada al desenvolupament de la ciutat intel·ligent, que facilita comprendre el funcionament metropolità no només com un organisme jeràrquic ni com una simple suma de municipis, sinó com una xarxa de relacions en què les solucions emergeixen de la metròpolis viscuda i no únicament de la seva dimensió administrativa.

Aquesta visió implica definir i avançar cap a una concepció metropolitana més àmplia, tant des del punt de vista territorial com de la col·laboració entre municipis, en un moment en què, l'any 2025, es compleixen quinze anys de l'aprovació de la Llei de creació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Qüestions com la mobilitat, l'habitatge, la seguretat, la cultura, el turisme, la demografia, l'energia, la sanitat, l'impacte tecnològic o la cohesió social, entre d'altres, han evolucionat al llarg d'aquests darrers quinze anys en el marc de l'Àrea Metropolitana. En aquest període, el creixement de la població ha estat lent, passant de 3,2 a 3,4 milions d'habitants, com a conseqüència de la baixa natalitat, d'un saldo natural negatiu (naixements menys defuncions) o molt dèbil, i d'una dinàmica constant de redistribució de la població entre els municipis que integren l'àrea metropolitana.

Situades a l'escala de la regió metropolitana, aquestes dinàmiques permeten, en canvi, augmentar la població fins als cinc milions d'habitants, fet que facilita una millor resposta als reptes comuns en una àrea cohesionada per la relació constant entre les diferents ciutats.

CINC ANYS CONTRIBUINT A FER METRÒPOLI

El primer informe, *Repensar la metròpoli. Fer metròpoli*, gira al voltant dels objectius per contribuir a la construcció de la metròpoli. Qüestions com la mobilitat, la sostenibilitat, la lluita contra la desigualtat, el canvi climàtic, l'habitatge, les infraestructures, la sanitat, l'educació, la cultura, l'esport, el turisme, la digitalització, l'emprenedoria, la seguretat i el civisme són reptes que no poden ser abordats des d'una ciutat de manera aïllada. Només es poden afrontar ampliant el marc territorial d'acció municipal i desenvolupant al màxim l'àrea metropolitana de Barcelona.

El segon informe, *Repensar la metròpoli. El repte metropolità*, aborda la metròpoli com un desafiament multigeneracional, destacant que “el compromís social per millorar la ciutat ha desbordat els límits administratius; la societat ha constatat que Barcelona és una realitat en constant transformació que millora quan interactua amb les altres ciutats amb què dialoga, i viceversa”.

El tercer informe, titulat *Repensar la metròpoli. Activar la metròpoli*, demostra que cal ampliar i activar els indicadors que defineixen les dinàmiques metropolitanes, com la demografia, l'ús del temps, la intel·ligència artificial, el canvi climàtic o la salut, per mantenir la vigència de la metròpoli com una unitat d'organització política, econòmica, social i cultural, i garantir la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

El quart informe, *Repensar la metròpoli. El desenvolupament de Barcelona en els pròxims deu anys i el seu impacte en el model metropolità*, té com a objectiu destacar els profunds canvis urbanístics i arquitectònics iniciats a Barcelona, que culminaran entre el 2030 i el 2035, i que influiran en el desenvolupament metropolità i en el sistema de ciutats que la componen en àmbits com l'educació, la cultura, l'esport, la mobilitat, el turisme, l'habitatge, la innovació, la tecnologia i altres aspectes que contribuiran a establir el futur model de la regió metropolitana.

El cinquè informe, *Repensar la metròpoli. Perspectives de futur de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, 15 anys després de l'aprovació de la llei de la seva creació al Parlament de Catalunya*, constata la presa de consciència per part de la ciutadania, de les institucions i de l'opinió pública que la metròpoli —el sistema de ciutats que la constitueixen i la construeixen— és l'àmbit des del qual es poden afrontar millor els desafiaments com el problema de l'habitatge, el canvi climàtic, la mobilitat, l'economia neoterciària, l'impacte tecnològic i la resposta a les desigualtats socials, entre d'altres.

En el **primer** informe *Repensar la metròpoli. Fer metròpoli* publicat en 2021 vam poder constatar setze punts per visibilitzar i potenciar la regió metropolitana:

1. Barcelona ha de recuperar el lideratge per impulsar, amb la resta de ciutats que componen la regió metropolitana, el desenvolupament econòmic, social, cultural, tecnològic, científic i educatiu, com a garantia per poder afrontar els reptes de futur com són la mobilitat, el canvi climàtic, la sostenibilitat, l'habitatge, la seguretat i la lluita contra la desigualtat, entre altres.
2. La regió metropolitana, entesa com a evolució natural de l'àrea metropolitana, ha d'activar novament els mecanismes de diàleg i consens per consolidar una governança adequada que millori la vida dels ciutadans.
3. Hem d'avançar en la visió de la regió metropolitana. L'àrea metropolitana de Barcelona ha de deixar de ser la gran desconeguda de les administracions públiques. Cal avançar per garantir una identificació més gran de la ciutadania amb el concepte de l'espai metropolità i l'AMB és clau per a aquest objectiu.
4. S'ha de reforçar la interlocució entre l'administració municipal i els agents econòmics. La col·laboració publicoprivada és un element essencial per afrontar els principals reptes metropolitans.
5. La mobilitat defineix la dinàmica del fet metropolità com a sistema de ciutats en col·laboració i cooperació i n'estableix el progrés i el desenvolupament. És necessari tenir un projecte consensuat de mobilitat que permeti compatibilitzar la sostenibilitat i el desenvolupament econòmic.
6. Les infraestructures han de procurar establir una integració urbana més gran a curt, mitjà i llarg termini, per generar més espai urbà.
7. La problemàtica de l'habitatge s'ha d'abordar sota un acord ampli entre tots els actors apostant per una estratègia basada en la màxima col·laboració publicoprivada que pugui ser sostenible en el temps.
8. S'ha d'apostar per una visió integral de la seguretat, que inclou recuperar el terreny perdut en civisme, i un consens ampli entorn de l'oci nocturn. Per assolir una mirada metropolitana de la seguretat és necessari un instrument formal de coordinació policial en l'AMB, començant per les ciutats de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Badalona, Santa Coloma i Sant Adrià de Besòs.
9. S'ha de construir un espai cultural metropolità que defineixi interaccions amb altres ciutats i eixos culturals com ara Tarragona-Reus, Girona o Lleida. Establir relacions entre ciutats a partir d'esdeveniments culturals, com les que genera el Festival de Cinema Fantàstic de Sitges o el Festival de Jazz de Terrassa. És clau activar el potencial cultural de la muntanya de Montjuïc, tot promovent l'aliança entre cultura, esport i turisme.
10. Cal associar talent i metròpolis, entès com un binomi inseparable per a l'impuls de la innovació i el suport a l'emprenedoria. Ha de ser una prioritat estratègica convertir la regió metropolitana en un gran impulsor de talent i innovació. Cal potenciar i reforçar el vincle entre la xarxa universitària, el món de les empreses i les administracions a través dels grans centres de recerca que ja disposem.

11. És necessari un compromís efectiu per lluitar contra la desigualtat. Hem de treballar per aconseguir que hi hagi igualtat dels nivells de vida dels ciutadans a les diverses ciutats que conformen la regió metropolitana.
12. És imprescindible continuar aprofundint en la descentralització de la gestió dels serveis públics de salut per donar més resposta i millorar l'atenció als ciutadans.
13. El sistema educatiu ha d'apostar per la formació professional i ha de tenir un abast metropolità, ja que els recursos formatius del territori són accessibles a qualsevol estudiant de l'àmbit metropolità i la planificació de l'oferta formativa acostuma a seguir un criteri territorial més ampli que el local.
14. El turisme entès com a oportunitat, i no com a problema, és la clau per identificar el desenvolupament de la regió metropolitana. La descentralització del turisme a la regió metropolitana i l'aliança entre turisme, cultura i esport per generar esdeveniments de valor internacional, com l'aposta per a la celebració dels Jocs d'hivern del 2030, permet avançar cap a una proposta de turisme de qualitat basada en la concepció econòmica del visitant.
15. Un urbanisme basat en el desenvolupament d'espais neoterciàris que estableixen la globalització, les TIC, el desenvolupament tecnològic, la digitalització i plasmat sota una concepció d'impuls d'una metròpoli definida com a biociutat.
16. Els ODS, els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides han de ser el gran marc de desenvolupament del potencial de la regió metropolitana. En aquests objectius s'integren àmbits com ara la salut, la qualitat de vida i la lluita contra la desigualtat i el canvi climàtic. Són objectius que incideixen en la qualitat de l'aire, l'aigua, la gestió eficaç dels residus i una millor protecció de la biodiversitat.

En el **segon** informe *Repensar la metròpoli. El repte metropolità* del 2022 es van assenyalar divuit punts per establir el repte metropolità:

1. La metròpoli és un repte multigeneracional que necessita la determinació de diferents generacions per afrontar un objectiu comú.
2. Definir el futur de l'Àrea metropolitana sota el concepte/realitat com ara: Arc metropolità, la Regió urbana glocal o El corredor del Mediterrani. L'Arc metropolità queda establert per Mataró, Granollers, Sabadell, Terrassa, Martorell, Vilafraça del Penedès i Vilanova i la Geltrú. Aquest territori "suposa la tercera part del PIB de Catalunya". A l'Arc metropolità cal sumar-hi una visió Regió urbana global. Aquesta visió obeeix a establir que "hi ha barris metropolitans, des del Baix Llobregat fins al Barcelonès, amb un nivell de qualitat urbana semblant o més gran fins i tot que Barcelona. Aquest fet positiu per als municipis estableix el germen d'una nova visió neometropolitana". Cal replantejar el corredor del Mediterrani "perquè pugui vertebrar el territori a escala regional, amb tota la complexitat del segle XXI. Ha de poder servir territoris singulars com l'Empordà o el Delta de l'Ebre, i en termes interregionals, reforçar la interacció amb territoris

—col·laboradors històrics— com són Mallorca, València o la Catalunya del Nord”. En aquest sentit, es proposa avançar cap a un gran pacte metropolità, basat a “trobar espais de cooperació entre institucions, organitzacions i teixits empresarials per fer front a reptes i oportunitats”.

3. Impulsar un desenvolupament adequat de la metròpoli com a entitat transformadora d'usos i prioritats de les ciutats és evolucionar cap al model de la descentralització, col·locant un equipament o un esdeveniment fora de la ciutat de Barcelona, per generar noves centralitats.
4. S'han de desenvolupar infraestructures clau per a tota la regió metropolitana, com són l'aeroport, el transport de Rodalies, el port de Barcelona o infraestructures tecnològiques.
5. Augmentar l'aposta de ciutat a favor del creixement de projectes empresarials dirigits al desenvolupament d'infraestructures tecnològiques, com és “un punt d'interconnexió de cables submarins a Europa que s'està construint a Sant Adrià de Besòs la infraestructura de cable submarí més gran del Mediterrani, una estació d'aterratge d'alta capacitat a Barcelona”.
6. Afavorir la cultura com a un dels eixos principals d'impuls econòmic de la regió metropolitana. Això implica tornar “a l'etapa en la qual el lideratge cultural es construïa en col·laboració lleial entre el sector públic i el privat”.
7. Impulsar “programes formatius, la capacitació contínua de professionals, adaptables a les necessitats de les empreses amb pràctiques al centre de treball i actualitzar de forma àgil els programes formatius”.
8. Abaixar l'alta taxa de temporalitat en la contractació. “En 2019 més del 85% dels nous contractes a l'AMB van ser temporals. I aquesta xifra s'ha mantingut pràcticament constant en els darrers anys (el 2015 el percentatge era del 86%)”.
9. Corregir amb celeritat la bretxa salarial, entre salaris mitjans, de les dones en relació amb els homes. Aquesta bretxa continua “sent molt alta: de l'11,5% per als menors de 34 anys; del 20% per a edats entre 35 i 54 anys i del 29% per a persones de 55 anys i més”.
10. La lluita contra les desigualtats socials continua sent un dels factors claus per garantir la cohesió social. Problemàtiques que afecten les condicions de l'habitatge, la fractura digital, l'atenció a la gent gran o la situació de la immigració són reptes que es poden afrontar millor a escala metropolitana.
11. “És imprescindible una coordinació de tots els municipis metropolitans per fer front a la bretxa digital. Els municipis han de comprometre les dades obertes dels ciutadans i promoure la formació digital. Les ciutats han d'abanderar l'humanisme tecnològic”. “Barcelona s'hauria de convertir en pionera en la implementació de la recomanació sobre ètica en el desenvolupament de la intel·ligència artificial que ha fet la UNESCO”.

12. Ens trobem en un moment de nova formulació sobre com cal impulsar l'urbanisme, l'arquitectura i la relació dels ciutadans amb els espais públics. Això implica fixar com a objectiu “avançar cap a una reindustrialització digital de la ciutat, integrar-la a les noves xarxes de la bioeconomia circular”.
13. Un altre aspecte relacionat amb l'anterior és desenvolupar programes d'acció de les zones verdes per desenvolupar una estratègia que millori la salut, la qualitat de la mobilitat i els espais verds de les ciutats.
14. La seguretat a les ciutats ha esdevingut una de les principals preocupacions dels ciutadans, que exigeixen una millor coordinació entre els diferents cossos policials. Com ja es va fer esment al primer informe de RethinkBCN en 2021.
15. En relació amb la mobilitat hauríem d'avançar cap a nous models d'organització de l'espai públic i compartit de les ciutats, on no es lesionin els interessos dels comerços i dels ciutadans perquè puguin disposar de serveis orientats, no només a les exigències del barri, sinó també de la regió metropolitana i cercar la millor manera de desenvolupar els centres econòmics de la ciutat per acomodar-los a les seves necessitats.
16. Parlem també de prioritzar la mobilitat elèctrica “amb una bona xarxa de punts de recàrrega que garanteixi una autonomia als vehicles elèctrics. La regió metropolitana és la porta d'entrada de la interconnexió”.
17. Apostar per les energies renovables implica que “el sector local ha de convertir-se en un sector essencial a l'extensió de les renovables”. És necessari que l'energia solar instal·lada s'ampliï considerablement, tenint en compte el potencial de tots els municipis que componen l'AMB.
18. Des del punt de vista del desenvolupament metropolità, s'observa la necessitat de donar continuïtat al projecte de l'Àrea Metropolitana de Barcelona; veure, analitzar i implementar millores en la seva governança i ampliar-ne les competències.

En el **tercer** informe *Repensar la metròpoli. Activar la metròpoli* del 2023 es van assenyalar onze punts per establir el repte metropolità:

1. La necessitat de desenvolupar nous indicadors que permetin analitzar els reptes que té davant seu la metròpoli i trobar solucions.
2. Els àmbits principals en els quals s'han d'actuar són el desenvolupament tecnològic, el canvi climàtic i la lluita contra les desigualtats.
3. La intel·ligència artificial s'ha convertit en una de les principals aportacions tecnològiques que afectaran la manera de gestionar les ciutats. Les anomenades ciutats intel·ligents demanen una nova forma de governar les ciutats i impliquen una gestió responsable de les administracions per defensar els drets dels ciutadans.

4. La intel·ligència artificial hibridarà amb altres avenços tecnològics, com les tecnologies immersives, la realitat virtual i la realitat augmentada. Aquestes tecnologies, que estan sent utilitzades també en el camp de la salut, certifiquen la necessitat de mesurar el seu impacte en el desenvolupament metropolità. Hospitals i centres de salut estan utilitzant dispositius i creant nous continguts per a sessions de “mindfulness”, exercicis de memòria o sessions terapèutiques per a pacients en centres com l’Institut Guttman, l’Hospital de Terrassa o la seu de la Suara Cooperativa, també s’utilitzen per a donar formació d’impacte als treballadors, com ho fa Asepeyo en la seva unitat de formació de prevenció de riscos laborals.
5. El canvi climàtic exigeix “aprofundir en elaborar models energètics de proximitat, basats en energies renovables, amb comunitats energètiques en espais residencials i, sobretot, en el teixit industrial i els polígons d’activitat econòmica des de la construcció de projectes de confiança i assequibles. Energies verdes, netes, renovables, intel·ligents, eficients”.
6. Un dels factors que determinaran com entendre el progrés és la lluita contra la desigualtat, en el sentit més global, perquè incideix en aspectes com l’educació, l’accés al treball, la sanitat, les oportunitats o la cohesió social. El que es constata és que la metròpoli no organitzada, sens dubte, reforçaria la desigualtat. No es pot oblidar el paper que les institucions metropolitanes tenen en la redistribució de la riquesa i l’impuls per garantir la igualtat d’oportunitats.
7. La forma de mesurar i respondre davant les desigualtats socials és donant el màxim protagonisme al tercer sector com a indicador i termòmetre de les necessitats socials més urgents. Apostar per una àmplia aliança entre la societat civil organitzada, les xarxes d’ONG, les fundacions de proximitat, les administracions i també les empreses amb l’objectiu de combatre la vulnerabilitat: “Si el tercer sector, les empreses i l’administració no anem de bracet per deslocalitzar la pobresa, no tenim futur”.
8. Impulsar el debat sobre el futur de l’Àrea metropolitana de Barcelona per “garantir igualtat d’oportunitats i de progrés als seus habitants i afrontar la transició energètica, ecològica i digital sense generar noves desigualtats”.
9. Obrir el debat metropolità implica “reflexió i consens territorial, polític i institucional. Al país s’ha de generar un espai de debat en aquest sentit.”
10. Aprofundir en la relació públicoprivada per incidir positivament en donar resposta i afrontar els nous reptes per millorar la vida dels ciutadans.
11. En el mateix sentit de l’anterior punt, plantegem l’exposat en el document Pro BCN, en el qual va participar RethinkBCN juntament amb seixanta-sis entitats de la ciutat: cal “la col·laboració publicoprivada en la recerca i la implementació de les millors solucions al servei del ciutadà”.

En el **quart** informe *Repensar la metròpoli. El desenvolupament de BCN en els pròxims deu anys i el seu impacte en el model metropolità* del 2024 es van assenyalar vuit punts per establir el repte metropolità:

1. Barcelona està desenvolupant una sèrie de projectes que transformaran la ciutat els pròxims anys, incloent l'ampliació del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), l'ampliació del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), l'obertura del Museu Carmen Thyssen a l'antic cinema Comèdia, l'obertura del nou Teatre Gènesi al Poble Nou, la reobertura del Molino sota la gestió del festival Cruïlla, la creació del Liceu Mar al Port de Barcelona, la construcció de la Biblioteca Provincial a l'Estació de França, la finalització de la Torre de Jesucrist a la Sagrada Família, la remodelació de la Rambla, l'ampliació del Passeig Marítim, la posada en marxa de l'Estació de la Sagrera, l'ampliació de l'Aeroport de Barcelona, la cobertura de la Ronda de Dalt, la implementació de Superilles i eixos verds, l'extensió del tramvia a l'Avinguda Diagonal, el desenvolupament de la Ciutadella del Coneixement, la transformació de les Tres Xemeneies a Sant Adrià de Besòs, la creació del Campus Diagonal Clínic, la remodelació de la Fira de Barcelona a Montjuïc, la posada en marxa del superordinador MareNostrum 5 al Barcelona Supercomputing Center, el desenvolupament de la segona fase de la Ciutadella del Coneixement i la creació del Campus de les Arts al 22@ liderat per la Universitat de Barcelona. Una suma d'iniciatives que plantegen noves dinàmiques metropolitanes. Es tracta d'establir l'impacte dels nous projectes i el seu abast metropolità.
2. “Les empreses que realitzen una bona recerca de capacitats i talent, juntament amb les institucions que els hi han de donar suport, poden beneficiar-se de la maximització de les seves mútues externalitats positives i de la minimització de les negatives”.
3. “Més enllà de les fronteres administratives entre les ciutats, hi ha certs elements que les transcendeixen. La cultura és un d'ells. La circulació de públics és una evidència. Molta gent de l'àrea metropolitana consumeix cultura a Barcelona, però és molt més difícil que la gent de Barcelona vagi a aquests altres llocs metropolitans”.
4. “En un territori tan dens i complex com el metropolità, hi ha objectius clars. Un dels principals és la igualtat d'accés al sistema educatiu: garantir que tots els nens i les nenes tinguin accés a una educació de qualitat, independentment de la seva situació social i econòmica”.
5. “Establir mecanismes de coordinació entre l'Estat, la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, l'AMB i eventualment la instància regional per a la implementació de polítiques de mobilitat sostenible. L'Ajuntament i l'AMB haurien de ser els representants i els negociadors en els temes de mobilitat del territori metropolità”.
6. “És necessària una actualització dels equipaments que es van construir el 1992. Hem de sumar esforços, per exemple, amb el Departament d'Educació, visualitzant les instal·lacions educatives també com a esportives per ajudar a solucionar el dèficit existent”.

7. “Les polítiques d’habitatge s’han d’impulsar en quatre eixos: més habitatge públic assequible, reutilització del parc existent, rehabilitació i línies de subvencions i ajuts. I és necessari coratge polític i un acord transversal entre administracions públiques, promotors, entitats i societat civil”.
8. L’empenta de Barcelona, els seus projectes en curs, obre la porta i convida a plantejar-se quin model d’àrea/regió metropolitana s’ha de propiciar per afrontar el futur proper.

Informe V.

**REPENSAR LA METRÒPOLI.
PERSPECTIVES DE FUTUR DE
L'ÀREA METROPOLITANA DE
BARCELONA, 15 ANYS DESPRÉS
DE L'APROVACIÓ DE LA LLEI DE
LA SEVA CREACIÓ AL
PARLAMENT DE CATALUNYA.**

1.- CONNECTAR ELS REPTES DE LES CIUTATS AMB LA METRÒPOLI

En el mateix moment en què presentem el cinquè informe de Rethink BCN, promogut per la Societat Barcelonessa d'Estudis Econòmics i Socials de Foment del Treball, la metròpoli està evolucionant cap a una nova realitat geogràfica, demogràfica, econòmica, cultural, social i política que transforma la nostra manera de definir-la i d'habitar-la. Ens referim a la importància de reconèixer en la metròpoli no només una realitat administrativa, sinó principalment una potència que es desplega de manera autònoma, al marge de la voluntat de contenir-la en definicions i teories tancades.

Després de cinc anys contribuint al debat i a la reflexió sobre el present i el futur metropolitans, centrant l'atenció en el desenvolupament de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, es constata la presa de consciència per part de la ciutadania, de les institucions i de l'opinió pública que la metròpoli —el sistema de ciutats que la constitueixen i la construeixen— és l'àmbit des del qual es poden afrontar millor desafiaments com el problema de l'habitatge, el canvi climàtic, la mobilitat, l'economia neoterciària, l'impacte tecnològic i la resposta a les desigualtats socials, entre d'altres.

En les ponències, articles i entrevistes publicades a Rethink BCN, juntament amb els diàlegs realitzats a Foment del Treball, en què durant el 2025 s'han abordat qüestions com l'habitatge, la mobilitat, la seguretat i el turisme, hem constatat que un dels eixos fonamentals per construir metròpolis és identificar les connexions entre aspectes que sovint s'aborden de manera independent. Una mena de connexionisme que implica deixar de veure la ciutat com un sistema jeràrquic, ordenat a partir de funcions fixes —centre, perifèria, àrees, competències administratives, lideratges o dimensions identitàries— i començar a entendre la metròpoli com una xarxa complexa de realitzacions dinàmiques, on el seu sentit emergeix de les interaccions, dels successos inesperats, de les necessitats i de les relacions entre múltiples actors, infraestructures, big data, 5G, IA, i fluxos econòmics.

El V informe, «Repensar la metròpoli. Perspectives de futur de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, 15 anys després de l'aprovació de la Llei de la seva creació al Parlament de Catalunya», adopta aquest enfocament connexionista en constatar que el comportament urbà s'expressa a partir de les interaccions entre nodes de ciutadania, institucions, infraestructures, gestió de les dades per millorar la vida dels ciutadans, pràctiques culturals i dinàmiques econòmiques i socials. Connexions que permeten establir patrons i que promouen una cultura d'acció política basada no tant en qui governa les ciutats, sinó en com esdevenen, com i amb quina intensitat les afecten els canvis en les formes i en les maneres d'habitar la metròpoli. Una governança metropolitana menys vertical i més relacional, on el coneixement no prové únicament dels indicadors quantitius, sinó sobretot de l'aprofundiment en allò que esdevé en la metròpoli viscuda.

Aquesta visió de la dinàmica metropolitana sorgeix del treball desenvolupat per Rethink BCN durant els darrers cinc anys, però ahora també es manifesta retrospectivament en la manera com hem arribat a definir la metròpoli a través de la connexió

canvis econòmics i socials que han anat transformant les ciutats i les seves relacions. Connectar, a tall d'exemple, el Pla Cerdà, les Exposicions Universals de 1888 i 1929, el Modernisme, el Noucentisme, els Jocs Olímpics de 1992, el Fòrum de les Cultures de 2004, el pensament de Joan Maragall o Eugeni d'Ors, l'acció política d'Enric Prat de la Riba o Pasqual Maragall, així com l'acord i l'aprovació de la Llei de creació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona de 2010, permet afirmar que la realitat metropolitana no és només una plasmació política, sinó també social, cultural i econòmica, sorgida de la societat civil i del pensament col·lectiu. Les contradiccions, divergències, diversitat d'enfocaments, tensions i mobilitzacions socials han donat forma a la metròpoli de la mateixa manera que ho han fet el consens, l'acord, el diàleg i la cohesió social.

La Llei de creació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona de 2010 és el resultat d'aquest procés històric de debat, però també de la necessitat de dotar-se d'un instrument administratiu i polític capaç d'encarrilar els debats del futur metropolità en àmbits com l'urbanisme, la mobilitat, el transport públic, el medi ambient o les polítiques socials, entre d'altres competències que ja gestiona. Una àrea metropolitana formada per 36 municipis, amb una població de 3,4 milions d'habitants. La concepció metropolitana de la Catalunya actual i futura disposa així d'un vehicle eficaç per incorporar en la seva dinàmica la cartografia de connexions que es despleguen a la metròpoli i els patrons emergents que apareixen sense haver estat planificats, i als quals cal donar respostes polítiques per canalitzar-los.

És en aquest context de reflexió que, des de Rethink BCN, hem definit tant l'activitat editorial de la publicació com els seus encontres presencials, amb l'objectiu de continuar aprofundint en les connexions que es despleguen a l'àrea metropolitana i que permeten comprendre la metròpoli que esdevé, la que s'està produint en aquest mateix instant mentre llegim el V informe, «Repensar la metròpoli. Perspectives de futur de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, 15 anys després de l'aprovació de la Llei de la seva creació al Parlament de Catalunya».

2.- QUINZE ANYS DESPRÉS DE L'APROVACIÓ DE LA LLEI DE CREACIÓ DE L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA

La importància que té per a la ciutadania que la política i les institucions tinguin la capacitat d'establir acords i consensos per millorar les seves vides queda perfectament evidenciada amb l'aprovació de la Llei de creació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona l'any 2010. El periodista Rafael Pradas, col·laborador de Rethink BCN, assenyalava en el seu article «Un 27 de juliol metropolità»:

«Hi ha dates que adquireixen una gran importància per a les ciutats i els territoris. Per exemple, el 7 d'agost de 1854, quan es va iniciar l'enderrocament de les muralles que impediien l'expansió de Barcelona. O el 20 d'abril de 1887, data en què es va signar l'annexió a la ciutat de viles veïnes com Santa Maria de Sants, Sant Andreu de Palomar o Sant Martí de Provençals. Una altra data significativa és el 18 de desembre de 1979, quan va entrar en vigor l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, que situava l'ordenació del territori en mans del Parlament.

A aquest calendari, entre altres dates, cal afegir-hi el 27 de juliol de 2010, jornada històrica en què, mitjançant una votació unànime al Parlament de Catalunya, es van tancar moltes ferides territorials amb l'aprovació de la Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona: 36 municipis estesos sobre un territori reduït de 636 quilòmetres quadrats, on es concentren 3.400.000 persones. Es tracta d'un àmbit d'una gran complexitat, un dens continu urbà amb característiques econòmiques i socials específiques que la llei pretenia abordar amb la “voluntat de millorar l'eficiència i l'eficàcia de les administracions, oferir serveis públics de qualitat i construir una administració propera i capaç d'incrementar la implicació i la participació ciutadanes.

Un incís: els barris de la Florida, a l'Hospitalet, i de Clignancourt, al nord de París, es compten entre els més densament poblats d'Europa».

Quinze anys després, val la pena aturar-se en alguns dels aspectes que subratlla Rafael Pradas en el seu article i que permeten establir dos elements significatius per comprendre l'abast de la realitat metropolitana actual. El primer se centra en l'aspiració de la nova llei de millorar l'eficiència i l'eficàcia de les administracions i de ser capaç d'incrementar la implicació i la participació ciutadanes. Avui podem observar que, en gran part, aquest propòsit s'ha complert: s'han millorat els serveis públics i s'ha desenvolupat una administració pública més propera a la ciutadania.

El segon element és el que fa referència a l'“incís” que estableix una imatge clara del moment metropolità, marcat per la realitat demogràfica, quan assenyalava que els barris de la Florida, a l'Hospitalet, i de Clignancourt, al nord de París, es compten entre els més densament poblats d'Europa. Aquesta realitat demogràfica posa de manifest les tensions i els nous reptes que haurà d'afrontar la metròpoli i que determinaran les

polítiques que caldrà adoptar per abordar qüestions com la immigració, l'habitatge, la mobilitat, les infraestructures, els serveis públics, les desigualtats socials, el canvi climàtic i l'energia, i, en conseqüència, la manera de gestionar aquesta nova realitat demogràfica.

Avui ens trobem davant d'una institució plenament desenvolupada en funció de les seves competències, que es veu en la necessitat de redefinir-se per donar resposta, entre altres, al repte demogràfic.

En una entrevista recent amb **Jaume Collboni**, alcalde de Barcelona i president de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, publicada a Rethink BCN i realitzada per **Marta Pascal** —CEO de Pascal&Partners i professora de Ciència Política a la UPF—, que forma part del cicle “Metròpoli en construcció”, Collboni expressava la seva convicció sobre la necessitat de redefinir l'abast de l'àrea metropolitana. En ser preguntat sobre quin ha de ser el paper central de l'AMB en relació amb el model de Barcelona que s'està desenvolupant, ho expressava així:

«Té un paper central, articula un fet. I la meua idea de la Barcelona del futur, de la Barcelona de 2030 o 2050, ja no la concebo només com la Barcelona dels 36 municipis, dels 3,2 milions d'habitants que suma actualment l'Àrea Metropolitana, sinó com la regió metropolitana de 5,1 milions, que inclou l'actual AMB i la primera corona, el que s'anomena la primera corona metropolitana, que va des de Vilanova i la Geltrú, passant pels Vallesos, fins a Mataró. Insisteixo: és una manera d'articular la Catalunya metropolitana. No és, com a vegades pot semblar, una mena de panbarcelonisme».

La resposta de Jaume Collboni incidia en la mateixa línia que ja havia exposat en la conferència-diàleg organitzada per Rethink BCN l'any 2023, en què proposava impulsar, amb horitzó 2030, la regió metropolitana incorporant municipis d'altres comarques limítrofes, per dotar d'entitat un àmbit on viuen prop de 5,5 milions de persones.

«Amb aquestes dimensions es pot començar a comptar en l'àmbit internacional. L'objectiu és que hi hagi un subjecte polític que reuneixi els municipis de les comarques de la regió metropolitana per articular polítiques comunes i solucions compartides», amb un doble objectiu: «garantir la igualtat d'oportunitats i de progrés a la seva ciutadania i afrontar la transició energètica, ecològica i digital sense generar noves desigualtats».

També va exposar quines han de ser les prioritats: un desenvolupament inclusiu, socialment més just, ambientalment sostenible i que impulsi la innovació cultural i tecnològica. Entre les prioritats concretes, l'habitatge és, segons Collboni, «la gran urgència que hem d'atendre i el factor que avui afecta més la vida de joves i famílies a l'hora de planificar el seu projecte vital», amb el repte d'aplicar la Llei d'Habitatge a tot l'àmbit metropolità i d'augmentar l'oferta d'habitatge social.

La visió de Jaume Collboni posa de manifest que reptes com l'habitatge, l'ocupació, la mobilitat, les infraestructures, els sectors econòmics com el turisme, el desenvolupament tecnològic, la seguretat, l'educació i la lluita contra les desigualtats han de ser projectats i abordats en un marc territorial més ampli i amb una més alta densitat demogràfica.

3.- POTENCIAR LA METRÒPOLIS PER ABORDAR ELS REPTES DE LES CIUTATS

3.1- DEMOGRAFIA

Durant el 2025, la Societat Barcelonesa d'Estudis Econòmics i Socials ha posat en marxa dues iniciatives per identificar el paper de la demografia com a element clau a l'hora de definir les polítiques públiques i empresarials. D'una banda, la SBEES Madrid va presentar l'informe “L'Espanya dels 50 milions d'habitants” realitzat per Opina 360 i va promoure el diàleg “Demografia i empresa: cap a un nou pacte social”. De l'altra, la ponència “Catalunya i els reptes demogràfics en la perspectiva dels propers 20 anys”, realitzada per Héctor Santcovsky per a Rethink BCN, permet advertir l'impacte que tindrà l'evolució demogràfica a l'hora de definir la governança d'institucions com l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

De l'informe “L'Espanya dels 50 milions d'habitants”, elaborat per Opina 360, cal destacar, en relació amb el desenvolupament de les metròpolis, els punts següents:

- **El repte demogràfic exigeix una actuació coordinada de les administracions públiques.** Les projeccions de diverses institucions nacionals i comunitàries coincideixen a assenyalar un creixement de la població fins al 2050, principalment impulsat per les migracions netes. Més enllà d'una simple dada quantitativa, aquest escenari reclama una acció ràpida i coordinada per dissenyar polítiques que garanteixin la sostenibilitat, l'equitat i la coherència amb els reptes estructurals als quals s'enfronta el país.
- **Apostar per dinàmiques metropolitanes pot facilitar l'arrelament de la població als grans municipis.** La concentració d'habitants a les ciutats genera tensions tant en la demanda d'habitatge com en l'ús dels serveis públics. Per donar resposta a aquestes situacions, es poden harmonitzar i coordinar les polítiques públiques mitjançant projectes metropolitans als municipis que envolten les grans ciutats.
- **Cal impulsar polítiques que fomentin la integració de la població immigrant.** Espanya ha avançat recentment en la simplificació de la regularització, l'accés a l'ocupació, la formació i la reagrupació familiar, però les mesures administratives han d'anar acompanyades de mesures socials que evitin l'exclusió i promoguin la participació plena i activa de la comunitat immigrant en tots els àmbits socials i econòmics.
- **Resoldre el problema de l'accés a l'habitatge és una condició necessària i imprescindible per donar resposta al repte demogràfic.** Garantir aquest dret és vital per a l'arribada de població estrangera, ja que les previsions de Funcas alerten sobre una possible reducció de la immigració entre 2025 i 2028, condicionada per les dificultats d'accés a l'habitatge. Aquesta problemàtica també afecta la joventut, ja que és una de les principals causes per les quals els joves retarden o renuncien a formar una família.

- **Cal apostar per la productivitat per fer front a les debilitats demogràfiques.** Històricament, el creixement econòmic a Espanya ha provingut de l'acumulació i l'aportació del factor treball. Tanmateix, amb una reducció de la població en edat de treballar, el creixement econòmic dels propers anys haurà d'anar necessàriament de la mà de la productivitat, o bé se'n ressentirà la taxa de creixement.
- **La demografia ha d'ocupar un lloc central en les polítiques públiques i en les iniciatives dels agents socials per no frenar el desenvolupament empresarial.** El denominat "repte demogràfic" es va situar fa uns anys com una prioritat política de primer ordre, tant del Govern d'Espanya com d'altres administracions, però actualment ha quedat relegat. Atès que les tendències actuals determinaran el futur a mitjà i llarg termini, cal actuar ara per prevenir els desequilibris que s'albiren en els propers anys.

La ponència **"Catalunya i els reptes demogràfics en la perspectiva dels propers 20 anys"**, elaborada per Héctor Santcovsky, conclou:

«El panorama demogràfic al qual s'enfronta Catalunya de cara al 2050 no es pot abordar amb receptes parcials ni amb solucions a curt termini. El descens de la natalitat, l'envelliment de la població, la necessitat d'immigració i la transformació cultural del treball —juntament amb el canvi socioeconòmic cap a professions més definides, tant en els nous reptes industrials com en els serveis personals vinculats a l'envelliment, així com en les professions relacionades amb la medicina i les cures— es combinen en un nus d'interdependències que exigeix una mirada integral. Ignorar qualsevol d'aquests factors equival a condemnar al fracàs qualsevol política pública en aquest àmbit.

Catalunya no és una excepció. Europa en el seu conjunt travessa una transició demogràfica marcada per la caiguda de la fecunditat i l'augment de l'esperança de vida. Segons dades d'Eurostat, la Unió Europea passarà de 446 milions d'habitants el 2022 a uns 448 milions el 2050, amb una clara reducció de la població en edat de treballar. Alemanya, Itàlia i Espanya figuren entre els països amb més pressió demogràfica, i Catalunya comparteix plenament aquest escenari, amb l'afegit que, en regions dinàmiques com la catalana, la dependència dels fluxos migratoris serà encara més intensa.

Aquesta situació situa Catalunya al centre d'un dilema europeu: d'una banda, necessita atreure i retenir immigració per sostenir la seva economia i l'Estat del benestar; de l'altra, ha de fer-ho en un context polític marcat per l'expansió del discurs xenòfob, que promet "protegir" les poblacions natives assenyalant l'estranger com una amenaça.

Si no s'adopten mesures transformadores, les projeccions apunten a una Catalunya amb més del 30 % de la població major de 65 anys, amb una taxa de dependència propera a 1,5 treballadors per cada jubilat i amb una bretxa creixent entre salaris i cost de la vida. En aquest escenari, els serveis públics es veurien tensats fins al límit i la cohesió social quedaria compromesa per la percepció de competència entre població autòctona i immigrant.

Un escenari alternatiu passa per un ampli pacte demogràfic, que combini polítiques de natalitat sostingudes —conciliació real, permisos parentals robustos i habitatge assequible per a famílies joves— amb canals migratoris ordenats i àgils que facilitin una integració ràpida al mercat laboral, l'homologació de titulacions i l'aprenentatge de llengües.

Tot això ha d'anar acompanyat d'una reforma profunda de la formació i de la cultura del treball, orientada a adaptar les noves generacions —autòctones i immigrants— a sectors estratègics com les cures, les energies renovables, la digitalització i la logística avançada».

El repte demogràfic, tal com va exposar i definir **Josep Sánchez Llibre**, president de Foment del Treball i de la SBEES, en la presentació de l'informe i posterior debat, requereix impulsar un pacte social que permeti definir polítiques i actuacions per donar resposta a qüestions tan rellevants com l'envelliment de la població, la immigració, l'emigració, les migracions, l'habitatge, l'educació, les infraestructures, la natalitat, la competitivitat de les empreses i la lluita contra les desigualtats.

3.2- HABITATGE

La manca d'habitatge assequible i la dificultat d'accedir a la compra o al lloguer per part de la ciutadania han provocat en molt poc temps una evolució del llenguatge que permet observar una problemàtica que s'agreuja. Hem passat de descriure la situació amb denominacions com estructura habitacional, estat d'accés a l'habitatge, situació de l'habitatge o dret a l'habitatge a constatar que ens trobem davant d'un problema de l'habitatge, una crisi habitacional, una bretxa habitacional, un dèficit d'habitatge o tensions immobiliàries. Un salt que posa de manifest que el repte de l'habitatge és avui una de les principals preocupacions i necessitats de la ciutadania.

En una entrevista amb **Jordi Valls**, quart tinent d'alcaldia de Barcelona i responsable de l'àrea d'Economia, Habitatge, Hisenda i Turisme, a Rethink BCN, preguntat sobre què es pot fer per afrontar el repte de l'habitatge, va assenyalar:

«Des del govern municipal de Barcelona som conscients de la gravetat del problema i estem fermament compromesos a donar-hi resposta, actuant en un doble sentit. D'una banda, cal comptar amb tothom, tant el sector públic com el privat. Fins ara, pràcticament l'únic actor havia estat el privat. La participació i el lideratge del sector públic són imprescindibles i, al mateix temps, necessitem que el sector privat jugui el seu paper per incrementar l'oferta, així com per mantenir el parc d'habitatge social que és propietat del sector financer.

Una segona qüestió bàsica és que cal actuar a curt, mitjà i llarg termini, regulant i intervenint a curt termini, i promovent un parc d'habitatge públic a mitjà i llarg termini. El govern municipal afronta l'habitatge com una missió: que l'any 2040, com a mínim, el 15 % de l'habitatge de Barcelona sigui protegit. L'accés a l'habitatge ha de convertir-se en la cinquena pota de l'Estat del benestar, com passa als països més avançats de la UE. És evident que no podem prometre solucions fàcils ni immediates, però sabem què cal fer i com fer-ho per revertir la situació».

Una visió que va completar pel que fa a l'abast metropolità del problema de l'habitatge:

«No només es pot, és imprescindible. El problema de l'habitatge no és local, és principalment metropolità: la ciutat real, la dels cinc milions d'habitants. I, per tant, de país. Es calcula que Catalunya creixerà fins als deu milions d'habitants d'aquí al 2050. Cal preguntar-se on i com viuran.

Ja s'està actuant en aquest nivell: comptem amb un operador metropolità de l'habitatge i amb un Pla Territorial Sectorial d'Habitatge que preveu prop de 196.000 habitatges socials i assequibles a la regió metropolitana fins al 2044.

Ara el repte és articular una governança que permeti posar en comú sòl —amb un banc de sòl compartit d'abast metropolità—, un registre únic de sol·licitants, llistes d'habitatge i una oficina metropolitana de l'habitatge. Sorprenentment, avui tenim una oportunitat: totes les institucions estan alineades en la política d'habitatge. Existeix un consens ampli que implica una gran majoria de forces polítiques, amb l'impuls de la Generalitat, del govern de l'Estat amb projectes estratègics com el PERTE per a la producció industrial d'habitatge, i fins i tot amb implicació a escala europea, com evidencia la iniciativa *Mayors for Housing*, liderada per Barcelona».

La trobada / diàleg «**Barcelona i habitatge**», amb **Joan Ramon Riera**, comissionat d'Habitatge de l'Ajuntament de Barcelona, i **Xavier Vilajoana**, president de l'Associació de Promotors i Constructors d'Edificis de Catalunya (APCE), promoguda per Rethink BCN, va permetre constatar —tal com va indicar Joan Ramon Riera— que cal abordar el problema de l'accés de la ciutadania a l'habitatge actuant sobre tres aspectes concrets: l'alliberament i la dinamització de sòl per destinar-lo a noves promocions d'habitatge, l'accés al finançament i la col·laboració publicoprivada.

Va expressar que «el dret a l'habitatge implica construir un sistema públic d'habitatge de caràcter universalista i no únicament destinat a la població vulnerable» i que «la nostra prioritat és proveir sòl a tothom que vulgui fer habitatge a la ciutat». Joan Ramon Riera també va subratllar que «és necessari trobar una fórmula perquè es compleixi la reserva del 30 % d'habitatge privat destinat a habitatge protegit en totes les promocions».

Aquesta visió va ser completada pel president de l'Associació de Promotors i Constructors d'Edificis de Catalunya (APCE), Xavier Vilajoana, que va coincidir que «és necessari trobar fórmules per modificar la norma del 30 % i fer-la més flexible», i va assenyalar que és possible complir aquest 30 % sense aplicar-lo de manera individual, sinó de forma conjunta, traslladant aquest percentatge a una altra promoció sense necessitat de gestió urbanística, tal com succeeix actualment.

Joan Ramon Riera va recordar que des de l'Ajuntament cal vetllar per no caure en processos de gentrificació de la ciutat, i va assenyalar que «executar el 30 % en una mateixa finca ha de continuar existint com a opció, perquè en algunes zones de Barcelona pot resultar interessant». Tanmateix, va admetre que en altres zones «també és interessant que es pugui transferir aquest 30 % a una altra promoció propera», ja que —va afirmar— «l'habitatge públic ha d'estar distribuït per tota la ciutat».

Un dels aspectes més rellevants del diagnòstic i del pla d'acció per abordar la crisi de l'habitatge per part de l'Ajuntament de Barcelona és la col·laboració publicoprivada com a oportunitat estratègica, amb beneficis clars com els següents: habitatge públic de gestió privada; habitatge dotacional de salut, un nou concepte d'habitatge amb un disseny adaptat a la persona i amb elements de salut per a persones amb malalties o discapacitats.

«Volem lliurar 3.000 claus al final d'aquest mandat, tenir 5.000 habitatges en construcció cada any i acabar el 2027 amb sòl preparat per a la construcció de 10.000

habitatges. Per avançar i duplicar la producció anual d'habitatges, passant de 500 a 1.000 —un objectiu que ja hem assolit—, hem coordinat les gerències d'urbanisme, habitatge, economia i patrimoni amb la finalitat de dinamitzar tot el sòl públic i privat de la ciutat. Aquest sòl el posem a disposició del sector privat i social a través de drets de superfície, mitjançant convenis amb les entitats socials d'habitatge i concursos oberts per a la promoció d'habitatge. L'objectiu que perseguim és que l'any 2024 el 15 % de l'habitatge sigui protegit».

3.3- MOBILITAT

La trama urbana, el continu urbà, la xarxa viària, les infraestructures, els accessos a les ciutats, el transport públic, els aparcaments, les obres públiques i les zones tensionades pel turisme configuren, entre altres aspectes, la mobilitat d'una ciutat. Una mobilitat que no afecta tant els vehicles com les persones i la seva capacitat de dur a terme les activitats personals i professionals. La mobilitat es planteja com un repte estretament vinculat al canvi climàtic, a l'energia, als usos de la ciutat, a la gestió de l'espai públic i al model econòmic.

El Pla de Mobilitat Urbana 2025-2030 de Barcelona estableix com a objectiu que el 85 % dels desplaçaments es facin mitjançant modes sostenibles com anar a peu, anar en bicicleta o utilitzar el transport públic, reduint la dependència del vehicle privat. El pla contempla millorar la seguretat viària, la pacificació de 20 quilòmetres de carrers i l'ampliació de la infraestructura ciclista. El repte és fer compatible tot això amb l'ús que fan les persones del vehicle privat per desplaçar-se, així com garantir l'accés a la ciutat a aquells que no hi viuen però hi treballen, i com construir una idea metropolitana de Barcelona si no es disposa d'un transport públic que garanteixi l'accés a la ciutat tant de dia com de nit.

La trobada «**Barcelona i mobilitat**», amb **Laia Bonet**, primera tinenta d'alcaldia de l'àrea d'Urbanisme, Acció Climàtica, Mobilitat, Pla de Barris i Serveis Urbans, i **Josep Mateu**, president del RACC, va oferir l'oportunitat d'analitzar com s'observa i es viu la mobilitat tant a la ciutat com al conjunt de l'àrea metropolitana.

Laia Bonet va defensar la necessitat de les obres que s'estan duent a terme actualment a la ciutat, especialment aquelles que incideixen en la millora de les interconnexions amb la resta de municipis. Va assenyalar que el gran repte actual és facilitar l'accés a la ciutat a les persones no residents, en referència a aquelles que treballen a Barcelona però no hi viuen, així com als visitants atrets per l'atractiu turístic de la ciutat. Laia Bonet va subratllar que és necessària una inversió adequada en autobusos interurbans i, sobretot, en el servei de Rodalies, i va indicar paral·lelament que «és necessari disposar d'aparcaments d'enllaç en aquests nodes intermodals, ja que per a una part important de la població aquesta serà una solució per poder accedir a Barcelona».

També va destacar el bon moment que travessa el transport públic de la ciutat —l'any 2024 es va assolir el rècord de 624 milions de viatges anuals— i va defensar continuar treballant per incrementar-ne la freqüència, especialment al metro, fins a assolir, per exemple, un tren cada dos minuts en hora punta.

Per la seva banda, Josep Mateu va mostrar la seva preocupació per les interconnexions actuals de Barcelona amb l'àrea metropolitana i va reclamar que l'Ajuntament de Barcelona «s'impliqui decididament en la planificació i construcció dels aparcaments d'enllaç que cal ubicar a l'entorn de Barcelona, així com en el seu finançament». «La mobilitat no funciona igual dins de la ciutat que als accessos», va afirmar, tot destacant que «dins de la ciutat funciona bé, amb un bon transport públic, però tenim problemes per accedir-hi, ja que molta gent no disposa d'una alternativa fiable de transport públic per entrar i sortir de Barcelona».

El president del RACC també va remarcar que els aparcaments «són importants, ja que el 70 % de les persones que es desplacen per Barcelona provenen de fora i els necessiten», i va assenyalar que «cal digitalitzar-los per poder oferir informació sobre el seu nivell d'ocupació, cosa que permetria a les persones usuàries optimitzar els seus desplaçaments».

Pel que fa a la situació del servei de Rodalies, va manifestar la necessitat d'informar la població que la solució als dèficits actuals requerirà temps i va situar l'horitzó de resolució en un termini d'uns deu anys. D'altra banda, en relació amb la mobilitat en bicicleta, Josep Mateu va indicar que cal millorar el carril bici i va assenyalar que «és necessari adequar l'espai que s'hi destina a l'ús real que se'n fa, ja que actualment hi ha un 16 % de l'espai dedicat a la bicicleta, però només un 7 % d'ús efectiu», fent referència de manera concreta al cas del carril bici de la Via Augusta.

3.4- SEGURETAT

Més enllà de les dades objectives i de les percepcions subjectives, la seguretat a les ciutats i a l'àrea metropolitana de Barcelona és determinant per garantir la convivència i la cohesió social, sobre la base del reforç del civisme, de la cultura de l'educació i de la col·laboració ciutadana.

La trobada «**Barcelona i seguretat**», amb **Albert Batlle**, tercer tinent d'alcaldia i director de l'àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Interior de l'Ajuntament de Barcelona, i **Gabriel Jené**, president de Barcelona Oberta, va permetre posar de manifest la complexitat que comporta abordar la seguretat integral de la ciutat.

Albert Batlle va afirmar que «la ciutat de Barcelona aspira al màxim nivell de seguretat possible», i va matisar que «és una ciutat segura pel que fa a la gran delinqüència», per afegir que «si Barcelona és capaç d'atreure empreses és perquè existeix una percepció de seguretat».

Entre els elements que han de contribuir a millorar la percepció de seguretat a la ciutat i a posar en marxa noves eines al servei de les autoritats i dels cossos policials per lluitar contra la delinqüència, destaquen aspectes com la millora de la videovigilància als carrers, la regulació dels usos comercials en determinades zones amb una elevada pressió turística, la millora de la il·luminació dels espais urbans i l'impuls de normatives i canvis jurídics que permetin frenar la multireincidència delictiva.

Albert Batlle va assenyalar que «és necessari dotar-nos d'instruments normatius que permetin posar fi a la sensació d'impunitat i de burla per part dels delinqüents», i va

remarcar que «en això hi estem tots d'acord: les autoritats, els cossos policials i el poder judicial», tot recordant que l'actual pla Kampai, posat en marxa recentment a l'àrea metropolitana, ja està obtenint resultats positius en aquest sentit.

Per la seva banda, Gabriel Jené va subratllar que «la millora de la il·luminació és una manera directa i eficaç de contribuir a la seguretat, especialment als eixos comercials», i va afegir que «la implantació de les àrees de promoció econòmica urbana (APEU) permetria dotar els eixos comercials de seguretat privada».

3.5- TURISME

L'economia del visitant, el turisme de qualitat, la massificació turística, la turismofòbia, la descentralització de l'oferta turística, la tensió turística, els habitatges d'ús turístic i el turisme com a motor econòmic i de progrés expressen l'abast d'un debat en què convergeixen les dades objectives, les percepcions socials i una determinada visió de la ciutat i del seu model econòmic.

La trobada «**Barcelona i el turisme**», amb **Jordi Valls**, quart tinent d'alcaldia de Barcelona i responsable de l'àrea d'Economia, Habitatge, Hisenda i Turisme, i **Jordi Clos**, president del Gremi d'Hotels de Barcelona i del Comitè Executiu de Turisme de Barcelona, va obrir la porta a la necessitat d'establir noves centralitats culturals que permetin ampliar l'oferta de Barcelona cap a l'àrea metropolitana.

Jordi Valls i Jordi Clos van coincidir que el futur del turisme a Barcelona passa per la descentralització dels visitants, mitjançant la creació de nous pols i contenidors culturals d'interès fora de la ciutat, amb l'objectiu de diversificar la presència de turistes i reduir la pressió sobre les zones més tensionades.

Jordi Valls va assenyalar que «aquesta descentralització ha de ser física, però també ha d'estar relacionada amb la demanda i amb el tipus de turisme», i va afirmar que «hem de tenir la capacitat de seleccionar el tipus de persones que visiten la ciutat, i això es pot gestionar». En aquest sentit, va concretar que «hem de ser capaços de crear continguts per generar un terç de turisme vinculat a l'oci, un terç relacionat amb els negocis i els congressos, i un darrer terç vinculat a l'àmbit cultural».

Per la seva banda, Jordi Clos va plantejar el repte de la gestió com a element clau per redistribuir millor el turisme i seleccionar el tipus de visitant que es vol atraure a través de la prescripció de l'oferta. Va assenyalar que un dels objectius que impulsa, tant com a president del Gremi d'Hotels de Barcelona com del Comitè Executiu de Turisme de Barcelona, és «aconseguir que el turisme es desplaci fora de Barcelona, i per fer-ho és necessari crear rutes específiques que, molt sovint, poden basar-se en el sector cultural».

Clos va subratllar que «cal assolir una massa crítica suficient per desplaçar visitants cap a altres zones de l'àrea metropolitana» i va posar com a exemple la ciutat de Londres, que va impulsar una nova Tate Gallery lluny del centre més turístic i que actualment rep més de vuit milions de visitants anuals, fet que ha permès generar al seu voltant galeries, botigues i altres serveis d'interès per a la ciutat.

3.6- CULTURA

El Compromís Metropolità 2030 és el nou full de ruta del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB), aprovat el 2022, i té com a objectiu superar els límits de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB). El document defineix els principals reptes de la denominada «ciutat dels cinc milions». Entre aquests reptes hi ha l'increment del 10 % de la participació de la població en la vida cultural.

Dades de context

Més de 175.000 persones treballen, només dins l'estricta terme municipal de Barcelona, en el sector de les indústries creatives, que inclou un ampli ventall d'activitats tradicionals —de l'arquitectura a l'edició, passant per les arts escèniques o la música— i altres de més recents, com les relacionades amb el programari, els videojocs, la realitat augmentada, la intel·ligència artificial o l'edició electrònica. Cal afegir, a més, el pes que aquestes activitats tenen en altres ciutats metropolitanes com l'Hospitalet de Llobregat, Terrassa, Sabadell, el Prat de Llobregat o Granollers.

Barcelona, amb una constel·lació de més de 325 centres culturals, presenta dades d'una gran magnitud: els museus i centres d'exposicions reben anualment més de 13 milions de visites; es venen tres milions d'entrades de teatre i 3,5 milions d'entrades de cinema; es calcula que més de tres milions de persones participen en activitats populars, i les biblioteques reben 5,6 milions de visites anuals.

A partir d'aquest nou pla estratègic podem establir-ne l'abast a partir de les següents visions:

«La cultura traspasa les fronteres estrictament municipals. La circulació de públics és una evidència. El problema és que els públics culturals tendeixen a moure's més de fora cap endins que no pas d'endins cap a fora. És evident que molta gent de l'àrea metropolitana ve a consumir cultura a Barcelona, però és més difícil que la gent de Barcelona es desplaci cap a aquests altres espais metropolitans. Aquesta és una realitat injusta des del punt de vista cultural, perquè ens perdem posar en valor propostes molt valuoses, encara que no tinguin una aparent centralitat».

Malgrat això, s'han impulsat nombroses iniciatives que reforcen la idea d'una comunitat cultural metropolitana compartida: «El Festival Dansa Metropolitana, que organitzen vuit o nou ajuntaments, ja té sis anys de recorregut. La Nit dels Museus és una altra acció que s'estén de manera coordinada per tota l'àrea metropolitana. I Manifesta és una altra proposta que ha tingut clarament aquesta vocació, concretada en la participació de dotze ciutats»

(Xavier Marcé, regidor de Cultura i Indústries Creatives de l'Ajuntament de Barcelona).

«Des de les ciutats podem fer créixer, i molt, l'èxit de l'oferta cultural. Bones biblioteques, bons teatres, programacions originals i atractives, espais audiovisuals potents com Roca Umbert Fàbrica de les Arts, a Granollers; Ca l'Estruch, a Sabadell;

Neàpolis, a Vilanova; o Tecla Sala, a l'Hospitalet, on hi trobin espai les noves tendències, les propostes més innovadores i també les més tradicionals (...). Una bona eina podria ser la creació d'un Consell de les Ciutats per la Cultura, format per ciutats grans i mitjanes, que es podria erigir com a interlocutor de referència davant del Govern i com a generador d'oportunitats a tot el territori».

«La cultura és cohesió i és coneixement, però també és motor econòmic. Per tant, aliança amb Barcelona, sí. I amb els diferents nivells de l'administració. I amb les ciutats metropolitanes. I amb el sector privat. Si col·laborem, sumem; si sumem, creixem; i si creixem, avancem plegats».

(Alba Barnusell, alcaldesa de Granollers)

«Per avançar en aquest àmbit de manera integrada i coordinada a la metròpoli, caldria partir de polítiques conjuntes de públics i audiències. També serien útils eines metropolitanes de comunicació i difusió cultural, així com polítiques econòmiques d'ajuts i subvencions culturals d'abast metropolità, que permetessin una gestió horitzontal de les polítiques culturals, seguint un model de cooperació i de desenvolupament efectiu entre les administracions públiques i les entitats ciutadanes».

(Antoni Balmón, alcalde de Cornellà).

«El projecte, Districte Cultural de l'Hospitalet del Llobregat, no només vol ser un agent de suport a les diverses iniciatives culturals, sinó que aspira a actuar com a connector entre les creacions sorgides del sector privat i a atreure talent».

«Les ciutats metropolitanes projecten la seva acció cultural més enllà dels límits municipals, integrant els territoris de l'entorn en una estratègia compartida. Convé obrir la mirada i promoure polítiques culturals que traspassin les fronteres geogràfiques de cada municipi. La mobilitat dins dels entorns metropolitans converteix aquests espais en àmbits de convivència contínua, i la cultura ha de reflectir aquesta realitat, esdevenint un motor de connexió i cohesió, sense intentar reproduir models externs».

«Projectes com Dansa Metropolitana, la biennal europea Manifesta 15 o el Festival Cruïlla demostren que la cooperació i la descentralització són estratègies clau per garantir l'accés a la cultura i fomentar una programació rica i diversa per a tota la ciutadania».

(David Quirós, alcalde de L'Hospitalet).

«A l'espai de les Tres Xemeneies de Sant Adrià de Besòs, el projecte —liderat pel Departament de Cultura, amb la col·laboració dels ajuntaments de Sant Adrià de Besòs i Badalona i d'altres administracions a través del Consorci del Besòs— farà del Hub Audiovisual, Digital i del Videojoc Catalunya Media City un pol de referència que situarà Sant Adrià en una posició de lideratge en l'àmbit de la creació, tal com ja ho ha fet la biennal nòmada europea Manifesta 15».

(Filo Cañete, alcaldessa de Sant Adrià de Besòs).

«El sector de l'audiovisual ja no es limita, com fa uns anys, al món de la televisió, les sèries i el cinema, sinó que abasta tot allò que integra el discurs digital al voltant de

la realitat augmentada i del videojoc. (...) Cal crear sinergies de tot tipus entre el futur Catalunya Media City, a les Tres Xemeneies de Sant Adrià de Besòs, i el Parc Audiovisual de Terrassa per fer realitat el hub audiovisual més important del sud d'Europa».

(Ferran Cera, president de l'entitat professional Proa).

«Ens cal incrementar la capacitat de risc i l'acompanyament de l'administració. Arriscar més implica ampliar els públics i apostar per la contractació pública en gira. El públic cal generar-lo i educar-lo des de la infantesa en l'hàbit cultural. També calen polítiques que incorporin noves franges de la societat catalana al circuit de consum cultural. Hi ha ciutadans que no se senten interpel·lats per la cultura que estem produint actualment, i aquesta és una franja molt important de públic potencial que cal integrar en els propers anys. L'acompanyament públic és essencial en un circuit escènic que, fora de Barcelona, és majoritàriament públic».

(Isabel Vidal, presidenta del Grup Focus i d'Adetca).

3.7- SANITAT

La sanitat és un aspecte clau del desenvolupament metropolità. El nou centre de l'Hospital Clínic que està previst que s'iniciï l'any 2030, amb l'objectiu de finalitzar-lo el 2035, i contempla una inversió de 1.700 milions d'euros. Es tracta d'una decisió estratègica de gran abast, tant en l'àmbit de l'assistència pública com pel que fa a les sinergies que es poden generar amb altres centres, com el futur bioclúster de Bellvitge i l'Hospital Sant Joan de Déu, que estarà molt a prop del nou Clínic.

«Catalunya s'ha convertit en un referent en l'àmbit de la salut, de la indústria farmacèutica i de la creació d'empreses. Només ens faltaria tenir la seu de l'Agència Europea del Medicament (EMA) a Barcelona. Però tenim un problema greu de professionals: manca de metges i, sobretot, d'infermeres i infermers, així com un sistema molt atomitzat, amb molts hospitals i molts actors, i, òbviament, problemes de finançament».

(Josep Maria Campistol, director general de l'Hospital Clínic).

L'ampliació del Clínic a la zona esportiva de la Universitat de Barcelona impulsarà el desenvolupament de Can Rigalt, concebut de cara al futur com una nova Plaça Europa i com un motor de la transformació esperada dels barris del nord de l'Hospitalet.

Moltes empreses i investigadors s'instal·len a l'àrea de Barcelona per l'aposta que s'està fent en el sector de les ciències de la salut, que compta amb 12 facultats universitàries, 2 centres tecnològics, 14 parcs tecnològics, 20 hospitals universitaris i 3 grans infraestructures: el sincrotró ALBA, el Barcelona Supercomputing Center i el Centre Nacional d'Anàlisi Genòmica. Com a dada complementària, Barcelona lidera l'organització de congressos mèdics segons dades de l'ICCA (Associació Internacional de Congressos i Convencions), amb 56 grans reunions celebrades l'any 2024.

«Entre els reptes de l'àrea metropolitana en matèria sanitària hi ha la incorporació de la intel·ligència artificial (IA) i d'altres tecnologies avançades de manera ètica, segura i efectiva. (...) Les oportunitats passen per aprofitar l'ecosistema existent en salut digital que té Barcelona i la seva àrea metropolitana, que combina hospitals de referència, centres de recerca, universitats, start-ups, corporacions i administracions».

«Barcelona ja és un dels ecosistemes de salut més potents d'Europa, i els grans projectes en marxa —com l'ampliació de l'Hospital Clínic, el bioclúster de Bellvitge, Sant Joan de Déu, el Centre de Recerca de la Fundació "la Caixa", la Ciutadella del Coneixement, entre d'altres— actuaran com a acceleradors clau per reforçar-lo. Aquests projectes multiplicaran l'impacte en recerca, innovació i ocupació de qualitat, atrauran inversió i talent internacional i permetran una millor transferència de coneixement cap a les entitats hospitalàries».

[Eva Rosell, CEO de Barcelona Health Hub (BHH)].

«A l'àrea metropolitana de Barcelona s'hi concentren els grans hospitals altament especialitzats, però cal preguntar-nos què ens cal fer a partir d'ara. Crec que s'hauria d'avançar en la coordinació dels centres hospitalaris d'aguts d'alta tecnologia, determinar clarament quina és la cartera de serveis de les especialitats que tenen un cost elevat o que requereixen una expertesa molt alta, i centralitzar-les més en un hospital de l'entorn metropolità perquè aquesta expertesa sigui cada vegada millor».

«També hem de posar atenció a la situació de l'atenció intermèdia. Hi ha hospitals de patologies cròniques descompensades que no requereixen ni alta tecnologia ni una expertesa extraordinària i, per tant, no té sentit ocupar un llit d'hospital d'aguts, que té un cost molt més elevat en diners públics. Per posar un exemple: no cal ingressar un pacient que requereix atenció intermèdia a l'Hospital de la Vall d'Hebron, perquè es pot derivar a l'antic hospital militar, l'actual Parc Sanitari Pere Virgili, que és un clar exemple d'hospital d'atenció intermèdia. Calen més centres arreu del territori que siguin veritables hospitals d'atenció intermèdia».

(Miquel Vilardell, president de la Reial Acadèmia de Medicina).

«La Ciutadella del Coneixement és un exemple de l'aposta pel desenvolupament tecnològic i científic de Barcelona. És un projecte científic i urbanístic per convertir el parc de la Ciutadella i els seus entorns en un node de coneixement, divulgació, recerca i innovació punter a Europa. La iniciativa contempla renovar el parc de la Ciutadella més enllà de la millora física, ja que es dotarà de caràcter i sentit d'ús i es millorarà la forma i el contingut, tenint en compte els seus orígens en l'Exposició Universal de 1888 i els actius que avui hi ha al voltant del parc: universitats, museus, centres de recerca, fundacions i empreses».

Barcelona sempre ha estat una ciutat capdavantera en la recerca de solucions als grans problemes, transformacions i reptes socials, com el progressiu envelliment de la població. Per tant, vol aportar solucions en immunologia, neurociència, oncologia o malalties neurodegeneratives. En aquest punt, s'emmarca el recentment constituït HUB Alzheimer Barcelona, un projecte pioner en la recerca sobre l'Alzheimer, impulsat per la Fundació Pasqual Maragall i promogut per l'Ajuntament de Barcelona, amb la participació d'hospitals públics i institucions especialitzades que té per objectiu consolidar Barcelona com un referent internacional pel que fa a aquesta malaltia.

Com cal valorar el projecte del nou Clínic, l'ampliació de Vall d'Hebron, el futur Bio-cluster de Bellvitge, el Centre de Recerca de la Caixa, les millores de l'Hospital del Mar, Sant Joan de Déu...

El projecte del nou Campus de Salut de l'Hospital Clínic és una iniciativa de gran rellevància que va més enllà de la pròpia ciutat per demostrar el potencial humà, econòmic i tecnològic de l'àrea metropolitana. El nou campus es convertirà en un nou pol de ciència i salut amb equipaments capdavanters. Impulsarà una transformació urbana de gran magnitud d'una àrea d'uns 290.000 m², es guanyaran nous espais i equipaments i es millorarà els serveis i la qualitat de l'atenció hospitalària per als barris de les Corts, l'Eixample, Gràcia, Sants-Montjuïc i el conjunt de la ciutat. A més, estarà connectat amb el Barcelona Supercomputing Center, els grups d'investigació de CaixaResearch Institute, el hub de AstraZeneca i el BioCluster d'Innovació i Salut de L'Hospitalet i Esplugues.

Barcelona aposta per un model basat en l'humanisme tecnològic, que s'articula en torn a l'objectiu de posar la innovació i el desenvolupament científic i tecnològic al servei de les persones i de les necessitats socials. Volem aconseguir que el coneixement d'excel·lència es democratitzi i es tradueixi en millores tangibles pel benestar social i la transició ecològica.

Aquest model funciona amb la col·laboració pública-privada i la participació de tots els agents i es reflecteix en projectes com l'AstraZeneca Global Hub, centre pioner d'innovació científica en el que la companyia està impulsant el desenvolupament d'estratègies disruptives com la medicina de precisió, la genòmica, la teràpia cel·lular, la immuno-oncologia o la ciència de dades.

També en projectes com el CaixaResearch Institute, espai de recerca biomèdica impulsat per la Fundació La Caixa, el BCN Health Booster, programa d'acceleració per a empreses del sector salut, o el Barcelona Health Hub».

(Marta Villanueva, regidora de Salut, Persones amb Discapacitat i Estratègia contra la Soledat de l'Ajuntament de Barcelona).

3.8- FORMACIÓ I INNOVACIÓ

La formació, l'educació, la transferència de coneixement entre les universitats i les empreses, el desenvolupament de la intel·ligència artificial, la gestió de les dades i el sector del videojoc —aplicats a àmbits com la salut o la formació— posen de manifest la importància que té, per al desenvolupament metropolità, apostar pel talent.

La Generalitat de Catalunya ha anunciat, tal com observa **Josep Grau**, consultor en estratègia i tecnologia, que mobilitzarà 1.000 milions d'euros fins al 2030 per situar la intel·ligència artificial (IA) al servei de les persones, les empreses i els serveis públics. L'objectiu és que Catalunya lideri aquest canvi des d'una perspectiva industrial, social i democràtica, amb la voluntat de maximitzar les oportunitats que ofereix la IA, tot reconeixent-ne els riscos, i de dotar les empreses, les administracions i la societat en general de les eines necessàries per afrontar-la amb responsabilitat.

Catalunya IA 2030 és l'aposta estratègica catalana per una intel·ligència artificial inclusiva, sostenible i vertebradora del territori, que connecta la recerca amb l'empresa, l'educació i el sector públic, amb la finalitat de construir un futur digital basat en valors democràtics i d'equitat.

Completa la seva visió centrant la atenció en la innovació tecnològica senyalant que la innovació TIC és una de les grans batalles pel lideratge econòmic, i la Barcelona metropolitana és un centre decisiu d'aquest combat. Tanmateix, també aquí es fan paleses les fragilitats europees en matèria de tecnologia i digitalització. A Catalunya, el sector TIC va representar el 10 % del PIB l'any 2023, amb un 88 % de les empreses ubicades a la «Gran Barcelona», que concentren el 91,6 % de la facturació del sector.

Tot i això, el 2024 hi va haver prop de 10.000 places vacants. Tres de cada quatre empreses manifesten dificultats per trobar els professionals adequats. Cal reforçar la formació tecnològica i digital de les persones que ja estan treballant, donar més solidesa a l'educació en TIC dins els plans escolars i atraure més talent femení, ja que el sector presenta també una manca significativa de dones professionals.

Altres participants en la reflexió han insistit en aquesta mateixa necessitat com Joan Puigcercós, director d'operacions i estratègia d'Adelfi i conseller d'ENTI-UB : «És imprescindible adequar l'educació a les noves necessitats tecnològiques. Fora desitjable introduir, des de primària, la programació com a assignatura comuna per a tots els alumnes. Entendre les bases del codi i adquirir uns coneixements mínims de programació serà fonamental perquè el nostre sistema educatiu guanyi en qualitat i ofereixi més oportunitats a l'alumnat. Amb aquesta aposta, ben segur que també començaríem a esmenar el desequilibri existent entre homes i dones en la formació universitària en enginyeria i tecnologies de la informació».

Un exemplar d'aquesta necessitat d'establir una estratègia de fer convergir la formació, investigació, tecnologia i transferència de coneixement el trobem al projecte de Barcelona Health Hub.

«Barcelona Health Hub actua com a catalitzador de la innovació en salut digital, connectant startup, hospitals, centres de recerca, universitats i empreses en un entorn col·laboratiu únic. Treballem per promoure la transferència de coneixement i tecnologia, donar visibilitat internacional a l'ecosistema català de salut digital i impulsar iniciatives que facilitin la prova i adopció de solucions digitals en entorns clínics reals. A més, contribuïm a afavorir la captació d'inversió i talent a la ciutat».

Com afirma Cristian Pascual, president de Barcelona Health Hub: «Creiem ferment en una Barcelona líder en salut digital, i treballem cada dia per fer-ho possible. Aquesta visió compartida ens guia en cada pas cap a un futur més innovador, connectat i saludable».

AUTORS

Llista de personalitats del món metropolità que han participat en la publicació **Rethink BCN** al llarg del 2025, ja sigui com a autors d'articles, com a entrevistats pels nostres periodistes col·laboradors o participant ens els debats promoguts per Rethink BCN.

Algunes de les seves contribucions estan destacades en els entrecomillats que apareixen al llarg del text.

- Josep Grau — Expert en tecnologia
- Sara Berbel Sánchez — Presidenta executiva de la Fundació BCN Formació Professional
- Joan Puigcercós — Polític i empresari
- Joan Ramon Riera Alemany — Comissionat d'Habitatge de l'Ajuntament de Barcelona
- Xavier Vilajoana Eduardo / Vilajoana Eduardoper — President de l'Associació de Promotors i Constructors d'Edificis de Catalunya (APCE) i conseller delegat del Grup Euroconstruc
- Héctor Santcovsky — Sociòleg i polític
- Xavi Casinos — Escriptor i periodista
- Manel Manchón — Periodista especialitzat en economia i política
- David Castillo — Crític literari i periodista
- Albert Batlle — Tercer tinent d'Alcaldia i director de l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Interior de l'Ajuntament de Barcelona
- Rafael Pradas — Periodista
- Isabel Vidal — CEO del Grup Focus i presidenta de l'ADETCA
- Ferran Cera — President de l'entitat professional Proa
- David Quirós — Alcalde de l'Hospitalet de Llobregat
- Alba Barnusell — Alcaldessa de Granollers
- Filo Cañete — Alcaldessa de Sant Adrià de Besòs
- Xavier Marcè — Regidor de Cultura i Indústries Creatives de l'Ajuntament de Barcelona
- Antonio Balmon — Alcalde de Cornellà de Llobregat i vicepresident de l'AMB
- Josep Maria Campistol — Director general de l'Hospital Clínic de Barcelona
- Eva Rosell — CEO de Barcelona Health Hub
- Marta Villanueva — Regidora de Salut, Persones amb Discapacitat i Estratègia contra la Soledat de l'Ajuntament de Barcelona
- Miquel Vilardell — Metge, referent del sector de la salut a Catalunya
- Laia Bonet — Primera tinenta d'Alcaldia de Barcelona (Urbanisme, Acció Climàtica, Mobilitat, Pla de Barris i Serveis Urbans)
- Josep Mateu — President del RACC
- Jordi Valls — Quart tinent d'Alcaldia de Barcelona i responsable de l'Àrea d'Economia, Habitatge, Hisenda i Turisme

- Jordi Clos — President del Gremi d'Hotels de Barcelona i del Comitè Executiu de Turisme de Barcelona
- Pep Soler — Coordinador del grup territorial del COAC (Arquitectes del Baix Llobregat)
- Marta Pascal —CEO de Pascal&Partners i professora de Ciència Política a la UPF
- Jaume Collboni — Alcalde de Barcelona i President de l'àrea metropolitana de Barcelona.
- Xavier Trias — Ex-alcalde de Barcelona
- Valèria Gaillard — Periodista
- Glòria Marín — Periodista
- Felipe Campos — Conseller delegat d'Aigües de Barcelona i director d'Acció Social de Veolia
- Mar Alarcón — Vicepresidenta de Foment del Treball
- Juan Francisco Caro, — Director d'Opina 360

4.- 10 PUNTS PER ESTABLIR LES PERSPECTIVES DE FUTUR DE L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA, 15 ANYS DESPRÉS DE L'APROVACIÓ DE LA LLEI DE LA SEVA CREACIÓ AL PARLAMENT DE CATALUNYA:

- 1.** Enfocament connexionista.
Adoptar un enfocament connexionista que constati que el comportament urbà s'expressa a partir de les interaccions entre nodes de ciutadania, institucions, infraestructures, desplegament tecnològic, pràctiques culturals i dinàmiques econòmiques i socials. Aquestes connexions permeten identificar patrons i promouen una cultura d'acció política basada no tant en qui governa les ciutats, sinó en com esdevenen, i en com i amb quina intensitat els canvis en les formes d'habitar la metròpoli les afecten. Això implica connectar demografia, habitatge, mobilitat, seguretat, turisme, cultura, sanitat i innovació tecnològica, entre àmbits d'actuació, per desenvolupar respostes metropolitanes a cadascun d'aquests reptes.
- 2.** Visió i missió metropolitanes.
Avançar en l'oportunitat de desenvolupar una visió i una missió metropolitanes obertes que permetin definir amb claredat la regió metropolitana de Barcelona.
- 3.** Evolució demogràfica.
L'evolució demogràfica a Catalunya dibuixa un escenari social, econòmic, cultural i tecnològic que ha d'influir en la presa de decisions polítiques, situant l'àrea metropolitana com un actor clau per respondre als desafiaments que comporten els canvis demogràfics.
- 4.** Habitatge.
L'habitatge és un dels reptes més rellevants per al conjunt de les ciutats i requereix una resposta coordinada des d'una perspectiva metropolitana.
- 5.** Mobilitat.
Una mobilitat adequada i òptima obliga a establir un conjunt de mesures polítiques que necessiten una visió metropolitana per donar resposta als reptes que planteja.
- 6.** Seguretat.
La seguretat, que contribueix a establir el marc de convivència de la societat, requereix una visió metropolitana que permeti aprofundir en els mecanismes de coordinació entre els diferents cossos policials.
- 7.** Turisme i centralitats culturals.
L'evolució positiva del turisme a Barcelona necessita, per al seu desenvolupament sostenible, activar noves centralitats culturals que permetin estendre l'oferta cultural a altres indrets de l'àrea-regió metropolitana.

8. Sector cultural.

El sector cultural esdevé clau per generar nodes i connexions entre les ciutats de l'àrea metropolitana i per definir un continu territorial amb una oferta artística àmplia, atractiva i diversa.

9. Sistema sanitari.

La consolidació del model d'èxit del sector sanitari, que ja s'expressa dins d'una dinàmica metropolitana, es veurà influïda pels canvis demogràfics i per l'aposta decidida per la innovació i la qualitat.

10. Educació, formació i innovació.

L'educació, la formació i la innovació són claus per a la vertebració metropolitana i per garantir una metròpolis competitiva, cohesionada i capaç de retenir i captar talent.

CONSIDERACIÓ FINAL

La qüestió central que descriu el cinquè informe de Rethink BCN és la necessitat de pensar la metròpolis no només com un organisme jeràrquic ni com una simple suma de municipis, sinó com una xarxa de relacions, en què el seu sentit emergeix de la capacitat de relacionar qüestions com la mobilitat, la seguretat, la demografia, la cultura, el turisme, la formació, la innovació o la sanitat, entre moltes altres que s'expressen en la societat.